

Socialdepartementet

Yttrande över Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (SOU 2022:31)

Dnr S2022/02803

I yttrandet kommenterar Skolverket endast de förslag och bedömningar som berör myndighetens verksamhetsområde. Det innebär att Skolverket inte tar ställning till övriga förslag och bedömningar, utan begränsar yttrandet till de delar som kan komma att påverka skolväsendet.

Skolverkets synpunkter

Avsnitt 8.3 Nya situationer och tydligare rätt till tillfällig föräldrapenning

Skolverket tillstyrker förslagen att en förälder ska ha rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete i samband med deltagande i

- möte med den verksamhet enligt skollagen (2010:800) som barnet normalt deltar i, om mötet är föranlett av barnets sjukdom eller funktionsnedsättning, och
- introduktion av barnets behov av hjälp med vård eller behandlingsåtgärder i den verksamhet enligt skollagen som barnet normalt deltar i.

Avsnitt 8.4 Kontaktdagar slopas

Skolverket anser att konsekvenserna av förslaget inte i tillräcklig utsträckning har utretts och att Skolverket därför inte kan ta ställning till förslaget. Skolverket saknar bland annat överväganden om vilka konsekvenser förslaget kan få för möjligheterna att delta vid exempelvis studiebesök och möten i skolan för föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Av betänkandet framgår exempelvis inte vilka konsekvenser förslaget kan få för dessa föräldrars möjlighet att delta vid studiebesök och möten i skolan som inte har föranletts av barnets tillstånd. Det finns vidare inte någon beskrivning av vilka konsekvenser förslaget kan få för den del av gruppen som har barn mellan 12 och 16 år. Skolverket saknar även närmare

överväganden om vilka konsekvenser detta kan ge för gruppen som tidigare varit berättigade till kontaktdagar samt skolverksamheten som dessa barn deltar i. Skolverket hade dessutom gärna sett att en djupare analys av vilka konsekvenser förslaget kan komma att få för samarbetet mellan skola och hem för denna grupp hade gjorts.

Avsnitt 9.7 Uppgiftsskyldighet för vissa verksamheter enligt skollagen

Skolverket anser att konsekvenserna av förslaget inte i tillräcklig utsträckning har utretts och att Skolverket därför inte kan ta ställning till förslaget. Skolverket kan dock konstatera att förslaget innebär en ökad uppgiftsskyldighet för enskilda skolhuvudmän samt en skyldighet att bevara uppgifter under två års tid, vilket påverkar både offentliga och enskilda skolhuvudmän. Detta kommer sannolikt att leda till ökad administration för såväl offentliga som enskilda skolhuvudmän. Det kan bland annat kräva att de skolhuvudmän som inte redan har system för att sammanställa uppgifter om närvaro och frånvaro upprättar sådana system för att uppgifterna ska kunna lämnas till Försäkringskassan på ett enkelt sätt. I sammanhanget vill Skolverket lyfta att det i Skolverkets uppföljning av digitaliseringsstrategin framkom att drygt en fjärdedel av förskolorna inte erbjuder föräldrarna möjlighet att göra digitala frånvaroanmälningar (se Skolverket 2022, Skolverkets uppföljning av digitaliseringsstrategin 2021, rapport 2022:4).

Avsnitt 9.8 Uppdrag om kontroll av uppgifter med förskola och skola

När det gäller bedömningen att Försäkringskassan bör ges i uppdrag att i samverkan med Skolverket analysera och lämna förslag på hur Försäkringskassan ska kunna inhämta uppgifter om barns frånvaro digitalt från förskolor och skolor anser Skolverket att frågan inte är utredd och underbyggd i tillräcklig utsträckning för att Skolverket ska kunna ta ställning till bedömningen. Skolverket ser dock att en sådan digital uppgiftsinhämtning sannolikt kommer att kräva ett nationellt frånvaroregister för skolväsendet. Många enskilda huvudmän för förskola bedriver en mycket liten verksamhet. Det finns inte något nationellt register över samtliga förskolor och som nämnts ovan erbjuder ett stort antal förskolor inte möjligheten att anmäla frånvaro digitalt. Det kommer sannolikt att bli både svårt och kostsamt att samla in uppgifter om frånvaro från förskolorna.

På Skolverkets vägnar

Lena Jenee
Avdelningschef

Helena Söderberg
Jurist

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Ulrika Jonasson och juristen Anna Sundborg deltagit.